

Inváziós beavatkozási tervek alapján történt védekezések tapasztalatai az ANPI működési területén

2023. 02. 08.

Visnyovszky Tamás

Állami védekezés keretében két beavatkozás történt 2022 során:

1. Az *Onosma tornensis* élőhelyének védelme céljából az *Ailanthus altissima* vegyszeres visszaszorítása a Tornai-alsóhegyen
  - A védekezésre kijelölt 65,4 ha teljes területből 24,7-ha-on volt szükséges kezelést végezni.
2. *Solidago canadensis* vegyszeres visszaszorítása az ANP területén
  - védekezésre kijelölt 1684,7 ha teljes területből 698-ha-on volt szükséges vegyszeres védekezést folytatni.

Az *Ailanthus altissima* elleni védekezés

- (vállalkozó bevonásával) 128 terepnapon lett végrehajtva
- Az ANPI részéről folyamatos szakirányítói jelenlét mellett
- A módszer kéregsebzés, vegyszeres ecsetelés, egy ismétléssel
- A hatékonyság a kezelt hajtások esetében 95% feletti

A Solidago canadensis elleni védekezés

- (vállalkozó bevonásával) 202 terepnapon lett végrehajtva
- Az ANPI részéről folyamatos szakirányítói jelenlét mellett
- A módszer pontpermetezés, egy ismétléssel
- A hatékonyság a kezelt hajtások esetében 100%

Tapasztalatok állami védekezés eljárásrendjével kapcsolatban:

Előkészítés:

- Az eljárásrend önmagában is rendkívül bonyolult.
- A Kormányhivatal több különböző főosztálya érintett szakmai, pénzügyi, jogi hatásköreik miatt.
- A Kormányhivatal és a NÉBIH különböző szintjeire dedikált szétaprózott inváziós hatósági hatáskör nem segíti elő a hatékony cselekvést.
- Mivel az IAS fajok nem tartják magukat erdészeti, mezőgazdasági, vízügyi, természetvédelmi kategóriákhoz állandó alapprobléma, hogy melyik hatóság kezdeményezi és irányítja a védekezést. **Szükség van, egy un. Inváziós Fajokért Felelős Hatóságra, akinél megvan az irányítás jogköre.** (Ennek hiányában mindig csak mellékes „nem kívánt” ügy lesz a túlterhelt és millió irányból számon kért kormányhivatali kollégák számára a feladat.)

A védekezés adminisztratív munkálatai:

- Az NPI 2022-ben úgy döntött, hogy természetvédelmi kezelői jogkörében kezdeményez eljárást, mert így a Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztályával lehetett az ügy előkészítését megtenni (Itt van a legtöbb tapasztalat a védett természeti értékek kezelésével kapcsolatban, illetve nem tereli el a figyelmet az egyéb célú feladatköröknek való megfelelési kényszer).
- Úgy látom, hogy a jogkörök keveredése és a bonyolult kifizetési protokoll rendkívül megnehezítette a kormányhivatali kollégák számára a munkát. Az elkötelezett kitartásuk nélkül nem jöhetett volna létre a munka gyakorlati része.
- A kialakított eljárási rend 2023-ban már remélhetőleg egy jóval gyorsabb előkészítést tesz lehetővé, mely jobban illeszkedik a védekezésre rendelkezésre álló időablakhoz.
- Az elkövetkezőkben jó lenne már januárban megkezdeni az érdemi előkészítést, illetve rövidíteni az eljárásrend időkeretét (Az optimális munkakezdési idő esetünkben április eleje volna).

Az adminisztratív protokoll paradoxonjai:)

- Mivel az NPI és a Kormányhivatal is ad ki teljesítésigazolást nem világos, hogy melyiknek mi a célja.
- A vállalkozó a protokoll szerint az NPI teljesítésigazolás kiadása után állított ki számlát,
- de mint kiderült csak a Kormányhivatal teljesítésigazolásának kiadása után indult a 30 napos kifizetési határidő.
- A NÉBIH illetve az AM nem készített saját teljesítésigazolást, hanem elfogadta a Kormányhivatal által kiadottat.
- Tisztázni szükséges, hogy a NPI teljesítésigazolása milyen szerepet tölt be az eljárás során.
- Nem volna megfelelőbb, ha az NPI a szakirányítás után (nem kétségbe vonva a kormányhivatali kollégák kompetenciáját, de nem is pazarolva az idejüket) a hatóságok számára a jelenlegi értelmezhetetlennél elfogadottabb teljesítésigazolást adhatna ki?

Előretekintés:

- Várható hogy az elvégzett, és sikeres kezelés után a következő évben ugyanazon a területen, ugyanaz ellen az IAS faj ellen szükséges védekezni.
- Az elszigetelt IAS populációk tárgyévi hajtásainak előlése várható el a kezeléstől, mint eredmény
  - A következő évben a kezelt egyedek kisebb részben kihajthatnak,
  - illetve a talaj magbankjából új IAS magoncok kelhetnek ki.
- Nem elszigetelt IAS populációk esetén (ilyen esetben a védendő természeti érték sérülékenysége, vagy különleges státusza a kezelés indoka)
  - a fent soroltakon kívül várható kívülről érkező betelepülés is

Előrettekintés:

- Mindezek miatt új kezelések indokoltak az előző évben kezelt területeken
- Az „új kezelés”, ha a kezelési cél nem változik (pl. a visszaszorítási szint szigorítása szerint: ne legyen termést érlelő egyed, a vegetatív hatások borítása 25-5%, 5%, előfordul/gyakori, néhány tő/szál, teljesen mentes) kisebb volumenű, mint a sikeres megalapozó kezelés
- Az „új kezelés” nem a megalapozó kezelés valamiféle korrekciója, hanem az IAS fajok sajátosságainak megfelelő, akár több évben is elvégzendő egyedi kezelés.

Köszönöm a figyelmet!

